

ГРОШІ ТА РЕЛІГІЯ

Актуальність дослідження: в сучасному світі є багато об'єктів фінансової сфери, світовий ринок, організації та підприємства світового рівня. Щоб розумітися в економіці, нею потрібно цікавитись, так само як і їх первинним елементом – грошима. Зараз створена велика кількість релігій, які продовжують поширюватися на людей. Нам потрібно звернути особливу увагу на релігію, щоб зрозуміти суть основних релігійних догм. **Мета дослідження:** обґрунтувати з філософської точки зору основні принципи формування думки про дві категорії «гроші», «релігія». **Об'єкт дослідження:** релігійні концепції, вплив віросповідань на світогляд та поведінку людини, а також роль ринку, підприємств у житті людей. **Предмет дослідження:** сукупність проблем у формуванні окремої особи, сприйняття людиною проблем грошей та релігії. **Завдання дослідження:** дослідити підвищення ролі грошей у сучасному суспільстві; проаналізувати проблему багатства у християнській релігії; обґрунтувати функціонування релігії в житті кожної людини та вплив грошей на її поведінку. Почнемо з того, що ж таке гроші? Гроші – особливий товар, що є загальною еквівалентною формою вартості інших товарів та послуг. Гроші виконують функції мірила вартості та засобу обігу. Крім того, вони є засобами нагромадження та платежу. З утворенням світового ринку, деякі національні гроші виконують функції світових. В економічній теорії виділяють дві основні концепції походження грошей: Раціоналістична – гроші виникли як наслідок певної раціональної угоди між людьми через необхідність виділення спеціального інструменту для обслуговування сфери товарного обігу. Еволюційна – гроші виділяють із загальної товарної маси, оскільки вони найпридатніші для виконання функціональної ролі грошового товару. Той чи інший товар стає грошми лише в межах певної особливої суспільної форми, товарного виробництва й обігу. Важливими функціями вартості грошей є: міра вартості, яка поділяється на засіб вираження вартості та засіб представлення одиниці вартості. Не менш важливим є засіб обігу, а саме купівельний засіб і засіб платежу. І останнім є засіб нагромадження: засіб заощадження і засіб збереження вартості [1]. З чим пов'язане стрімке зростання важливості грошей для людського суспільства? Можливо, це всього лише закономірний процес історичного розвитку, і можна не почувати себе таким меркантильним, а все списати на нюанси соціального устрою суспільства? Закон прискорення історії говорить, що на кожну наступну стадію розвитку йде менше часу, ніж на попередню. На думку деяких учених, новітня історія становить всього одну тисячну частину всесвітньої історії, але це самий насичений соціальними, культурними, економічними й політичними подіями період. Різко скоротився інтервал часу між помітними змінами в соціумі. Потік інформації подвоюється кожні 20 місяців. Важливу роль у цьому відіграє гігантський стрибок, що відбувся в розвитку засобів комунікацій за останні роки. Можливість здійснення фінансових угод, не виходячи з дому, через Інтернет, прискорила процеси сучасного ділового життя в рази. На підтримку такої швидкості, знову ж таки, потрібні кошти. Хочеш бути в потоці, плати за транспорт. Але причому тут особиста успішність або її відсутність? Багатьма психологічними дослідженнями доведено, що реакція людини на фінансові фактори впливає на її життя. Одна лише думка про гроші переводить мозок у стан, в якому людина стає егоїстичною. Чим більше людина цінує фінансовий успіх, тим менше значення для неї мають проблеми суспільства в цілому. Людина живе в індивідуальному світі ілюзій, керуючись суспільними та особистими установками і правилами. Ще на початку ХХ століття одним із засновників макроекономіки Джоном М. Кейнсом був запропонований неологізм «грошова ілюзія», що описує схильність людей сприймати номінальну вартість грошей, а не їхню реальну купівельну спроможність. Психологи стверджують, що в сучасному суспільстві існує тенденція не тільки посилення важливості грошей, скільки зростання важливості володіння будь-чим і схильності демонструвати рівень свого багатства. Сьогодні відоме філософське запитання Е. Фромма «Мати або бути?» трансформувалося в «Мати чи демонструвати?». Швидкість комунікацій впливає на те, що навіть володіння інформацією стає предметом гордості та позерства. Маніпулювання глибоко особистими почуттями людини, її таємними бажаннями завжди приносило колосальні прибутки. Ще у XVIII столітті один з основоположників сучасної економічної теорії Адам Сміт вважав, що основним стимулом економічної активності людини є приватний інтерес [2]. Як імпліцитне (невиражене) ставлення філософії до релігії, її раціональна осмисленість, філософія релігії існує з тих пір, що й сама філософія. З огляду на онтологічно-генетичний їх зв'язок ця єдність є закономірною. Філософія, як відомо, сягає своїм корінням найдавніших пластів людської свідомості, маючи у своїй основі міфологію та релігію. Саме від них вона успадковує всі стрижневі світоглядні проблеми, піднісши їх до вищого рівня усвідомлення і піддавши специфічному теоретичному осягненню. У зв'язку з цим зміст ранніх етапів філософського буття несе в собі очевидні ознаки впливу міфологічної тематики та відповідного їй стилю світорозуміння, оскільки він був складовою релігійної мудрості й компонентом культурної практики. В епоху середньовіччя, коли релігія стала панівним світоглядом, а церква монополює порядкування у сфері освіти, філософія не могла бути автономною, їй випала роль помічника релігії та церкви. Процес самоусвідомлення філософії, що розпочався в Новий час, відбувався і під значним впливом теологічних ідейно-теоретичних засад, засобів розмірковування та обґрунтування. Нині релігія є не лише об'єктом філософського дослідження, а й філософською теологією. Релігія разом з філософією, як наголошував Гегель у своїх лекціях з філософії релігії в Берлінському університеті, майже рівноцінно увічнюють грандіозну споруду людського знання. Вони є тотожними. Адже філософія також є богослужінням, релігією, оскільки вона за своєю суттю є відмовою від суб'єктивних домислів і думок у своєму занятті Богом. З іншого боку, релігія, як вважає К. Ясперс, назавжди залишається «філософією» звичайної людини, єдиним авторитетом, який визнається нею у найвищих світоглядних питаннях. Тому, незважаючи на відмінності в особливостях і методах осягнення ними Бога, філософія і релігія взаємопов'язані. Впродовж багатьох століть філософія не лише вносила раціонально дискурсивний аспект у теологію, а й була єдиною інстанцією, у межах якої релігія поставала як об'єкт дослідження. Як особливий тип філософування у формі інтерпретативного осягнення релігії в її граничних поняттях філософія релігії чітко сформувалася у Новий час, коли стала очевидно і усвідомлено буттєва відокремленість релігії як специфічної «даності досвіду» від інших сфер духовно-практичної життєдіяльності людини, а філософія набула статусу самостійного дослідницького явища, найвищого виду пізнання. Таке дистанціювання від релігії сприяло формуванню об'єктно-пізнавального ставлення до неї, адже в змістовому відношенні філософія релігії постає лише тоді, коли релігія як об'єкт її вивчення стає проблемою, яку вона прагне розв'язати за допомогою *ratio*, почуттів та інтуїції [3]. Філософія релігії – сукупність актуальних і потенційних філософських установок щодо релігії і Бога, філософське осмислення їхньої природи, сутності та сенсу. Одним із фундаторів філософії релігії як специфічного типу філософських знань є Б. Спіноза, у творчості якого феномен релігії вперше постає як проблема, набуває відповідного концептуального оформлення. Ще наприкінці XIX ст. відомий знавець історії філософії Отто Пфлейдерер у праці «Історія філософії релігії» зазначав, що неупереджене філософське дослідження релігії вперше наявне у Спінози, що від його творчості починається перший період філософії релігії, який з огляду на критичне ставлення думки до позитивної релігії слід назвати періодом критичної філософії релігії. Для Гегеля релігія – сфера свідомості, в якій розкрито всі таємниці світобудови, усунуто всі суперечності глибинної думки, де затихає весь біль почуттів. Вона є сферою вічної істини, вічного спокою, вічного миру. Людину робить людиною, стверджував філософ, думка як така, конкретна думка або, точніше, те, що вона є дух. Як дух людина творить науку в усій її різноманітності, мистецтво, інтереси політичного життя, стосунки, пов'язані зі свободою, тощо. Та всі ці різноманітні форми і всі складні переплетіння людських стосунків, дій, насолод, усе те, що людина цінує і шанує, в чому вона вбачає своє щастя, славу і гордість – все це, на думку Гегеля, знаходить своє найвище завершення в релігії, в думці, у свідомості, в почутті Бога. Бог є начало і кінець всього. Він є тим осередком, який у все вносить життя, одухотворює та одушевлює всі формоутворення життя, зберігає їхню існування. У релігії людина ставить себе у певні стосунки щодо цього осередку, які поглинають усі інші її зв'язки. Завдяки цьому вона підносить на вищий рівень свідомості, у сферу, вільну від будь-якого співвідношення з іншим, є повністю самодостатньою, безумовною, вільною й є кінцева мета самої себе. Тому релігія як занурення в цю кінцеву мету абсолютно вільна і є самоціллю, оскільки до цієї кінцевої мети повертаються всі інші цілі. А те, що раніше мало значення, зникає в ній, знаходячи там своє завершення. Релігія, за словами Ф. Енгельса, є відображенням у головах людей зовнішніх сил, що панують над ними. Отже, пояснення релігії слід шукати не в самій людині, а в реальних умовах її життя. Згідно з цією парадигмою релігія є певною, суто зовнішньою силою, завдяки якій людина не набуває, а навпаки, втрачає свою власну сутність, відчужує від себе людяність. К. Маркс і Ф. Енгельс висунули гіпотезу, що релігійне відображення світу в майбутньому може зникнути, якщо відносини практичного повсякденного життя людей будуть виражатися у прозорих і розумних зв'язках між ними і природою [4]. **Висновок:** Таким чином, коли ми знаємо важливість даної проблеми: гроші та релігія, ми можемо побачити що релігія є вище. Дехто вважає дуже цінними гроші, але забувають що далеко не все можна купити, в тому числі і віру. Релігія в свою чергу дуже вміло може підкупити кожного, навіть найщирішого атеїста. З цього можна зрозуміти, що релігія має надприродну силу, яка породжує добро, віру, надію та любов в душі кожного.

Список використаних джерел

1. Поняття грошей та їх загальна характеристика. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Гроші#:~:text=Гроші%20-%20особливий%20товар%2C%20що%20є,гроші%20стали%20виконувати%20функції%20світових>
2. Сутність, функції та історія грошей. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17508/>
3. Ставлення до грошей у різних соціальних групах населення. URL: https://pidru4niki.com/87776/psihologiya/stavlennya_groshey_riznih_sotsialnih_grupah_naselennya
4. Предмет філософії релігії. URL: https://tdmuv.com/kafedra/internal/philosophy/lectures_stud/uk/pharm/prov_pharm/2/філософія/№%2008%20Філософія%20релігії.htm